Warszawa, 26 października 2020 r.

**WOJEWODA MAZOWIECKI**

WK-I.431.1.30.2020

**Pan**
**Krzysztof Sobczak**
**Wójt Gminy Wieniawa**

**Urząd Gminy w Wieniawie**
**ul. Kochanowskiego 88**
**26-432 Wieniawa**

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie[1] oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej[2] kontroler Anna Doroszewska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadził od 9 do 29 lipca 2020 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Wieniawie, z siedzibą w Wieniawie przy ul. Kochanowskiego 88.

Kontrola obejmowała realizację zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 23 września 2020 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W okresie kontrolowanym przyjęto 700 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W pierwszym okresie składania wniosków, tj. od 1 do 28 lutego 2019 r. przyjęto 366 wniosków, a w drugim okresie, tj. od 1 do 31 sierpnia 2019 r. – 334 wnioski, na podstawie których Wójt Gminy Wieniawa wydał 700 decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego.

---

1 Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464).

2 Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Kontroli poddano 40 decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego – po 20 z każdego okresu rozliczeniowego[3].

Wszystkie poddane kontroli wnioski o zwrot podatku akcyzowego, na podstawie których wydano decyzje przyznające zwrot podatku akcyzowego były kompletne, zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem ustalonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej[4] oraz w terminach wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej[5]. Wszystkie dołączone do wniosków faktury VAT dokumentujące zakup oleju napędowego opatrzone były adnotacją o treści *„przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”* oraz podpisem upoważnionego pracownika, a ich liczba była zgodna z zadeklarowaną przez wnioskodawców.

Badane decyzje ustalające zwrot podatku akcyzowego zostały wydane z zachowaniem właściwości miejscowej organu, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, z zachowaniem terminu określonego w art. 5 ust. 4 ww. ustawy oraz zostały podpisane z upoważnienia Wójta Gminy Wieniawa.

W badanym okresie, na podstawie złożonych wniosków o przekazanie dotacji gmina Wieniawa otrzymała dotację w łącznej kwocie 325 986,14 zł, z której 314 836,88 zł wykorzystano na wypłaty zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, a 6 296,74 zł na pokrycie kosztów związanych z ustalaniem i wypłacaniem tych zwrotów. Dotację pobraną w nadmiernej wysokości, tj. kwotę 4 852,52 zł, zwrócono do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniu 29 maja 2019 r.

We wszystkich poddanych kontroli sprawach z II tury wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zostały dokonane w terminie określonym w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego,

---

[3] Decyzje z I tury 2019 r. oznaczone: GN.7161.1.2019.PK, GN.7161.19.2019.PK, GN.7161.37.2019.PK, GN.7161.55.2019.PK, GN.7161.73.2019.PK, GN.7161.91.2019.PK, GN.7161.109.2019.PK, GN.7161.127.2019.PK, GN.7161.145.2019.PK, GN.7161.163.2019.PK, GN.7161.181.2019.PK, GN.7161.199.2019.PK, GN.7161.217.2019.PK, GN.7161.235.2019.PK, GN.7161.253.2019.PK, GN.7161.271.2019.PK, GN.7161.289.2019.PK, GN.7161.307.2019.PK, GN.7161.325.2019.PK, GN.7161.343.2019.PK oraz decyzje z II tury 2019 r. oznaczone: GN.7161.510.2019.PK, GN.7161.562.2019.PK, GN.7161.552.2019.PK, GN.7161.630.2019.PK, GN.7161.579.2019.PK, GN.7161.536.2019.PK, GN.7161.575.2019.PK, GN.7161.426.2019.PK, GN.7161.497.2019.PK, GN.7161.394.2019.PK, GN.7161.391.2019.PK, GN.7161.396.2019.PK, GN.7161.659.2019.PK, GN.7161.508.2019.PK, GN.7161.390.2019.PK, GN.7161.591.2019.PK, GN.7161.393.2019.PK, GN.7161.412.2019.PK, GN.7161.491.2019.PK, GN.7161.483.2019.PK.

[4] Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 2466).

[5] Ustawa z dnia z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2188), dalej ustawa o zwrocie podatku akcyzowego.

przelewami bankowymi na indywidualne rachunki wskazane przez producentów rolnych oraz gotówką w kasie Urzędu Gminy Wieniawa w dniu 10 października 2019 r.

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zostały sporządzone na podstawie wykazów wydanych decyzji, zawierały kompletne i prawidłowe dane oraz zostały złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę[6]

Okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego zostały sporządzone na formularzach zgodnych z załącznikami nr 1-4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji, z zachowaniem terminów określonych w § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia oraz zawierały kompletne i prawidłowe dane.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych[7] Wójt Gminy Wieniawa podał do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej w 2019 r. poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu 27 maja 2020 r.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wystąpienie rozbieżności w zakresie liczby litrów oleju napędowego wykazanej w 4 decyzjach oraz wynikającej z załączonych do wniosków faktur VAT, tj.:
   - w przypadku decyzji[8] wydanej w pierwszej turze 2019 r. jako podstawę ustalenia wysokości zwrotu podatku akcyzowego wskazano 285,1700 l zamiast 285,1720 l,
   - w przypadku decyzji[9] wydanej w pierwszej turze 2019 r. jako podstawę ustalenia wysokości zwrotu podatku akcyzowego wskazano 276,5000 l zamiast 275,9600 l,
   - w przypadku decyzji[10] wydanej w drugiej turze 2019 r. jako podstawę ustalenia wysokości zwrotu podatku akcyzowego wskazano 73,6100 l zamiast 78,2800 l,
   - w przypadku decyzji[11] wydanej w drugiej turze 2019 r. jako podstawę ustalenia wysokości zwrotu podatku akcyzowego wskazano 258,5000 l zamiast 258,3200 l.

[6] Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r. poz. 1339, ze zm.), dalej rozporządzenie w sprawie przekazywania gminom dotacji.

[7] Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).

[8] Dotyczy decyzji oznaczonej: GN.7161.1.2019.PK.

[9] Dotyczy decyzji oznaczonej: GN.7161.55.2019.PK.

[10] Dotyczy decyzji oznaczonej: GN.7161.575.2019.PK.

[11] Dotyczy decyzji oznaczonej: GN.7161.426.2019.PK.

Powyższe błędy nie miały wpływu na wysokość kwoty zwrotu podatku akcyzowego, z uwagi na przyznanie producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego do wysokości rocznego limitu.

2. Niewskazanie w treści wszystkich 40 poddanych badaniu decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego, pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, czym naruszono wymóg określony w art. 107 § 1 pkt 7 Kodeksu postępowania administracyjnego[12].

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

1. Wskazanie części limitu pozostałej do wykorzystania w uzasadnieniach wszystkich poddanych badaniu decyzji wydanych w II turze 2019 r., zamiast w ich sentencjach. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, cyt.: *„Decyzja zawiera limit ustalony w sposób określony w art. 4 ust. 2, kwotę zwrotu podatku oraz część limitu pozostałą do wykorzystania”*. Biorąc pod uwagę, że rozstrzygnięcia nie można ani domniemywać, ani wyprowadzać z treści uzasadnienia – winno ono być wyrażone *expressis verbis* w osnowie decyzji[13].
2. Przypadki nieopatrzenia korekt danych we wnioskach podpisami osób ich dokonujących w 8 sprawach z I tury oraz w 2 sprawach z II tury w 2019 r.[14]. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści wniosku producenta rolnego powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem wnioskodawcy, który składa wniosek pod rygorem odpowiedzialności karnej, wynikającej z art. 297 § 1 ustawy Kodeks karny[15].

Stwierdzono również, że we wszystkich poddanych kontroli sprawach z I tury 2019 r. wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zostały dokonane po terminie wskazanym w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, zgodnie z którym, cyt.: *„(…) Wypłata zwrotu podatku przyznanego na podstawie decyzji (…) następuje w terminach: (…) od 1 kwietnia do 30 kwietnia – jeżeli wnioski o zwrot podatku zostały złożone w terminie od dnia 1 lutego do ostatniego dnia*

[12] Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.), dalej k.p.a.

[13] Wyrok NSA w Warszawie z 12 kwietnia 1999 r., sygn. akt IV SA 1886/96, LEX nr 48694.

[14] Sprawy z I tury oznaczone: GN.7161.37.2019.PK, GN.7161.91.2019.PK, GN.7161.199.2019.PK, GN.7161.217.2019.PK, GN.7161.235.2019.PK, GN.7161.253.2019.PK, GN.7161.271.2019.PK, GN.7161.307.2019.PK oraz sprawy z II tury oznaczone: GN.7161.510.2019.PK, GN.7161.491.2019.PK.

[15] Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444).

*lutego; (…)".* Wypłata zwrotu podatku nastąpiła w dniu 8 maja 2019 r.[16] przelewami bankowymi na indywidualne rachunki wskazane przez producentów rolnych oraz gotówką w kasie Urzędu Gminy Wieniawa.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości.**

Wyniki kontroli wskazują, że decyzje w sprawie zwrotu podatku akcyzowego wydawano terminowo, z zachowaniem właściwości miejscowej i rzeczowej organu, na podstawie terminowo składanych oraz kompletnych i zawierających kompletne i zgodne załączniki wniosków producentów rolnych, terminowo złożono kompletne i rzetelnie sporządzone wnioski o przekazanie dotacji celowej oraz okresowe i roczne rozliczenia i sprawozdania rzeczowo-finansowe, terminowo dokonano wypłat zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym w II turze 2019 r., a także terminowo podano do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej w 2019 r. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono rozbieżności między liczbą litrów oleju napędowego wykazaną w decyzjach, a wynikającą z załączonych do wniosków faktur VAT oraz przypadki niekompletnych decyzji, a także wskazane wyżej uchybienia – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

**Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:**

1. Wskazywania w decyzjach przyznających zwrot podatku akcyzowego prawidłowej ilości oleju napędowego, wynikającej z załączonych do wniosku faktur VAT.
2. Zamieszczania w treści wszystkich decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, zgodnie z dyspozycją art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a.

[16] Zgodnie z wyjaśnieniem z 28 lipca 2020 r. Kierownika Referatu Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Wieniawa, cyt.: *„(…) Urząd Gminy w Wieniawie za I turę (luty 2019) otrzymał dotację celową na realizację powyższego zadania na rachunek bankowy w dniu 26.04.2019 r. w wysokości 187 928,09 zł. Ponadto zgodnie ze złożonym wnioskiem dodatkowym druga transza dotacji wpłynęła na rachunek bankowy urzędu w dniu 21.05.2019 r. w kwocie 754,24 zł. Wypłata dotacji winna nastąpić do końca kwietnia. Urząd Gminy w Wieniawie nie dotrzymał niniejszego terminu z uwagi, iż przekazana dotacja wpłynęła pod koniec miesiąca kwiecień co w konsekwencji opóźniło realizację wypłat na rachunek bankowy i wypłaty w kasie".*

Ponadto wskazuję na konieczność:

- określania w rozstrzygnięciach decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego części limitu pozostałej do wykorzystania, zgodnie z wymogiem określonym w art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- opatrywania korekt dokonanych na wnioskach o zwrot podatku akcyzowego podpisem osób ich dokonujących.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO*
*Artur Subda*
*Dyrektor Wydziału Kontroli*